

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Μάρτιος | **2018**

τεύχος **30**

2018
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΤΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
#EuropeForCulture

Αρχαιολογικό Μουσείο Κύθνου

Ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς

Το Πρόγραμμα ενάντια στην έμφυλη βία

Αγαπητοί αναγνώστες,

Με την ενίσχυση του Προγράμματος κατά 4,8 εκ. € μετά την πρόσφατη αναθεώρηση του αλλά και την έγκριση πραγματοποίησης υπερδέσμευσης 26,6 εκ. € (δηλαδή τη δυνατότητα ένταξης έργων και πέρα από τον προϋπολογισμό του Προγράμματος που θα ισοσκελίζεται από τις εκπτώσεις που θα επιτευχθούν μετά τη δημοπράτησή τους), το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 προχωρά με επιπλέον πόρους που θα χρηματοδοτήσουν την υλοποίηση νέων έργων.

Το 2018 έχει ανακηρυχθεί Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς και στη διάρκεια του προγραμματίζονται πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις σε όλη την Ευρώπη, έτσι ώστε οι πολίτες της να γνωρίσουν καλύτερα την πολιτιστική τους κληρονομιά και να συμμετάσχουν πιο ενεργά στη διατήρησή της. Ένα από τα πολύ σημαντικά νέα έργα που έχουν αυτόν τον προσανατολισμό και που χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 είναι και το Αρχαιολογικό Μουσείο Κύθνου, που αυτό το διάστημα βρίσκεται σε στάδιο υλοποίησης και το παρουσιάζουμε σε αυτό το τεύχος. Το έργο θα αναβαθμίσει την πολιτιστική ταυτότητα της Κύθνου, αξιοποιώντας ένα αξιόλογο νεοκλασικό κτίριο για να προσφέρει μόνιμη στέγη στα πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα που υπάρχουν στο νησί, αλλά και τη δυνατότητα διοργάνωσης πολιτιστικών και εκπαιδευτικών εκδηλώσεων.

Στο τεύχος αυτό μπορείτε ακόμη να ενημερωθείτε για την τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος, καθώς και για τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα με στόχο την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας.

Τέλος θα βρείτε πληροφορίες για τις προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προς αξιολόγηση και ένταξη που είναι «ανοιχτές» αυτή τη στιγμή, για την πρόσφατη αναθεώρηση και για τη μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του Προγράμματος.

Καλή ανάγνωση.

Το εξώφυλλο μας:

*Αρχαιολογικός Χώρος Καρθαίας στην Κέα
Βραβείο Europa Nostra για το 2017*

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Εκδίδεται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

διεύθυνση: Σάκη Καράγιωργα 22 - 84100 Σύρος

τηλ.: 22813 60800

φαξ: 22813 60860

ιστοσελίδα: www.perpa.gr

e-mail: notioaigaio@mou.gr

επίβλεψη έκδοσης: Βαγγέλης Αραγιάννης, Αγάπη Αδαμοπούλου

δημιουργικό: Εν.Το.Πο.Σύρο

εκτύπωση: ΤΥΠΟΚΥΚΛΑΔΙΚΗ ΑΕ

σε αυτό το τεύχος

03/

Συνεδρίαση της Επιτροπής
Παρακολούθησης στη Νάξο

06/

Το Πρόγραμμα ενάντια
στην έμφυλη βία

08/

2018: Ευρωπαϊκό Έτος
Πολιτιστικής Κληρονομιάς

10/

Αρχαιολογικό Μουσείο Κύθνου:
Για πρώτη φορά στεγάζεται η
πολιτισμική ταυτότητα του νησιού

13/

Πρόσθετοι πόροι στο Επιχειρησιακό
Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου

14/

Ενεργές προσκλήσεις
Για ποιες δράσεις του Προγράμματος
μπορούν να υποβληθούν προτάσεις

16/

Στα βήματα του ΕΣΠΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης στη Νάξο

Το πάνελ της επικοινωνιακής εκδήλωσης. Από αριστερά ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου Γ. Χατζημάρκος, ο Προϊστάμενος ΕΥΣΣΑ Δ. Ιακωβίδης, ο εκπρόσωπος της Ε.Ε. Π. Πανταζάτος και ο Δήμαρχος Ρόδου Φ. Χατζηδιάκος (φωτογραφίες: Studio Kouros)

Όπως έχουμε γράψει σε προηγούμενο τεύχος μας (τεύχος 27) το συλλογικό όργανο που είναι αρμόδιο για την παρακολούθηση και την αποτελεσματική υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης, που συνεδριάζει συνήθως μια φορά τον χρόνο.

Πρόεδρος είναι ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου και μέλη της εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, αντιπροσωπευτικών μη κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά και εκπρόσωποι της Διαχειριστικής Αρχής, της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, της Αρχής Πιστοποίησης, των Υπουργείων και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η συνεδρίαση του 2017 έγινε στις 24 Νοεμβρίου στο Πολιτιστικό Κέντρο της

Σχολής Ουρσουλινών στη Νάξο, με κύριο θέμα της την εξέταση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος και την εξειδίκευση νέων δράσεων, ώστε να εκδοθούν στη συνέχεια οι αντίστοιχες προσκλήσεις και να ενταχθούν νέα έργα.

Κοινή διαπίστωση όλων των μελών ήταν η πρόοδος του Προγράμματος από την προηγούμενη συνεδρίασή του δεδομένου ότι το ποσοστό εξειδίκευσης των δράσεων είχε φτάσει στο 90% των πόρων, τα έργα που εντάχθηκαν κάλυπταν το 55% και η απορρόφηση ξεπέρασε το 12%. Εγκρίθηκε η εξειδίκευση δράσεων προϋπολογισμού 48,3 εκ. ευρώ, που αφορούν κυρίως έργα διαχείρισης πόσιμου νερού, λιμενικές υποδομές, υποδομές υγείας, πρόνοιας και εκπαίδευσης, έργα προστασίας ακτών, καθώς και δράσεις κατάρτισης και παροχής υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας.

Επίσης έγινε αναλυτική ενημέρωση των μελών σε επί μέρους θέματα όπως η αναθεώρηση (περισσότερα στη σελ. 13 αυτού του τεύχους) και η αξιολόγηση του

Γιώργος Χατζημάρκος
(Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου)

Δημήτρης Σουσουίνης
(πρώην Προϊστάμενος Αρχής Πιστοποίησης)

Προγράμματος, οι δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, το Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης του Δήμου Ρόδου που η χρηματοδότησή του έχει εγκριθεί από το Πρόγραμμα και η Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης.

Επικοινωνιακή εκδήλωση

Την άνοιξη του 2017 η Επίτροπος αρμόδια για την απασχόληση, τις κοινωνικές υποθέσεις, τις δεξιότητες και την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού **Μαριάν Τίσεν** και η Επίτροπος για την Περιφερειακή Πολιτική **Κορίνα Κρέτσου**, πρότειναν ένα σύνολο από νέες επικοινωνιακές ενέργειες. Στόχος τους είναι να προωθήσουν την προβολή της πολιτικής συνοχής, καθώς όπως έχει προκύψει από σχετικές έρευνες ο κόσμος εξακολουθεί να μην είναι αρκετά ενημερωμένος για τα έργα και τις δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια από τις ενέργειες αυτές είναι και η επικοινωνιακή ενίσχυση των Επιτροπών Παρακολούθησης με την οργάνωση ανεξάρτητων εκδηλώσεων, στο πλαίσιο της οποίας διοργανώθηκε και η εκδήλωση «**Με το βλέμμα στο μέλλον - Η αξιοποίηση των πόρων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και οι νέες προοπτικές**», μια ημέρα πριν τη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης (στις 23 Νοεμβρίου) στον ίδιο χώρο.

Στο πρώτο της μέρος παρουσιάστηκαν από τους φορείς που τα υλοποίησαν 4 δράσεις που αποτελούν καλά παραδείγματα συγχρηματοδοτούμενων έργων. Οι δράσεις αυτές ήταν η Διαχείριση απορριμμάτων Νάξου, ο Αρχαιολογικός Χώρος Καρθαίας Κέας, τα έργα του Πανεπιστημίου Αιγαίου και η Λειτουργία Ξενώνα Φιλοξενίας γυναικών θυμάτων βίας Ρόδου.

Στο δεύτερο έγιναν παρουσιάσεις με θέμα την Αξιοποίηση συγχρηματοδοτούμενων πόρων και τις Προοπτικές για τη νέα Προγραμματική Περίοδο, από τον Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου Γιώργο Χατζημάρκο, τον εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού Δημήτρη Ιακωβίδη, τον εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Παναγιώτη Πανταζάτο και τον πρώην Προϊστάμενο της Αρχής Πιστοποίησης Δημήτρη Σουσουίνη.

Με τις παρουσιάσεις αυτές έγινε μια μικρή αναδρομή στο μεγάλο έργο που πραγματοποιήθηκε με τους πόρους της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 και το έργο που υλοποιείται στην περίοδο του ΕΣΠΑ 2014-2020 με τον Περιφερειάρχη να εστιάζει στο θέμα της ανάγκης για ισότιμη μεταχείριση της νησιωτικής χώρας, ενώ από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έγινε μια πρώτη παρουσίαση για τις νέες κατευθύνσεις της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Στιγμιότυπο από την επικοινωνιακή εκδήλωση

Από τη συνεδρίαση της
Επιτροπής Παρακολούθησης

Spiros Tsampikakis
www.STphoto.gr

Το Πρόγραμμα ενάντια στην έμφυλη βία

Η βία κατά των γυναικών είναι ένα φαινόμενο που πλήττει παγκοσμίως τις γυναίκες, με άμεσες επιπτώσεις στη σωματική ακεραιότητα και ψυχική τους υγεία. Η ενδοοικογενειακή βία ή αλλιώς «αόρατη βία» είναι η πιο συχνή αιτία τραυματισμού τους. Η άσκηση βίας και η κακοποίηση αποτελούν κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναγνωρίζονται ως εγκλήματα και τιμωρούνται. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στοχεύει στην πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας, ώστε τα θύματά της να απολαμβάνουν ίση προστασία σε όλα τα κράτη - μέλη.

Πέρα από τη βία, οι γυναίκες μπορεί να υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (πρόσφυγες, μακροχρόνια άνεργες κ.τ.λ.) με αποτέλεσμα αυξημένο κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού. Η πολιτεία, σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο, όπως και οι υπερεθνικοί θεσμοί οφείλουν να είναι ενεργοί στην πρόληψη και καταπολέμηση των μορφών βίας αλλά και των διακρίσεων κατά των γυναικών, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα στην κατεύθυνση αυτή, διασφαλίζοντας την πληρότητα αλλά και τη συνέχεια των σχετικών δράσεων.

Για τον λόγο αυτό το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020, αξιοποιώντας πόρους του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, χρηματοδοτεί τη λειτουργία του δικτύου δομών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας και των διακρίσεων κατά των γυναικών που είχαν ξεκινήσει τη λειτουργία τους την προηγούμενη προγραμματική περίοδο από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.

Στόχοι του Δικτύου Δομών για την πρόληψη και αντιμετώπιση της έμφυλης βίας σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο είναι:

- η ολοκληρωμένη υποστήριξη των γυναικών θυμάτων όλων των μορφών βίας και των παιδιών τους
- η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των τοπικών κοινωνιών με στόχο την πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών και
- η ενίσχυση του ρόλου των φορέων του δημοσίου και της τοπικής αυτοδιοίκησης σε δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας κατά των γυναικών.

Στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, πάντα με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, τα Συμβουλευτικά Κέντρα και οι Ξενώνας Φιλοξενίας εντάχθηκαν στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και η ομάδα στόχος των ωφελούμενων γυναικών διευρύνθηκε συμπεριλαμβάνοντας και τις γυναίκες θύματα διακρίσεων.

Έτσι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου εντάχθηκαν και χρηματοδοτούνται:

1. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Σύρου με φορέα υλοποίησης το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας και προϋπολογισμό 268 χιλ. ευρώ
2. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Ρόδου με φορέα υλοποίησης τον Δήμο Ρόδου και προϋπολογισμό 195 χιλ. ευρώ και
3. Το Συμβουλευτικό Κέντρο Κω με φορέα υλοποίησης τον Δήμο Κω και προϋπολογισμό 227 χιλ. ευρώ.
4. Ο Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών Θυμάτων Βίας με φορέα υλοποίησης το Δήμο Ρόδου και προϋπολογισμό 550 χιλ. ευρώ

Στόχος των Συμβουλευτικών Κέντρων είναι η παροχή υπηρεσιών άμεσης αρωγής προς τις γυναίκες - θύματα έμφυλης βίας, η υλοποίηση δράσεων πρόληψης και ευαισθητοποίησης κρίσιμης σημασίας για την ανάδειξη του ζητήματος της έμφυλης βίας όλων των μορφών, καθώς και η υποστήριξη των γυναικών για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, όταν απαιτείται.

Στόχος του Ξενώνα είναι να παρέχει στις γυναίκες και στα παιδιά τους φιλοξενία, ασφάλεια, ψυχολογική και κοινωνική στήριξη από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, καθώς και υποστήριξη για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας, όταν απαιτείται. Διευκολύνει επίσης την πρόσβαση σε νομική συμβουλευτική, με την παραπομπή στα Συμβουλευτικά Κέντρα.

Ειδικότερα, οι δράσεις υποστήριξης και αρωγής των δομών αυτών ενδεικτικά περιλαμβάνουν:

Δράσεις ψυχοκοινωνικής και νομικής στήριξης

Παρέχουν υπηρεσίες πληροφόρησης, ψυχολογικής, κοινωνικής και νομικής συμβουλευτικής, υπηρεσίες παραπομπής, συνοδείας και νομικής βοήθειας όπου απαιτείται.

Δράσεις προώθησης στην απασχόληση

Παρέχουν υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και πληροφόρησης καθώς και ενέργειες δικτύωσης και σύνδεσης με τους αρμόδιους φορείς προώθησης της απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Δράσεις δικτύωσης

Αφορούν τη δικτύωση των Συμβουλευτικών Κέντρων μεταξύ τους, με τους Ξενώνες Φιλοξενίας και λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (πχ τηλεφωνική γραμμή SOS 15900, αστυνομία, νοσοκομεία, κοινωνικές υπηρεσίες, ΜΚΟ κλπ) καθώς και με τα Κέντρα Κοινότητας των Δήμων και τα Παραρτήματά τους.

Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών

Περιλαμβάνουν τη διοργάνωση ανοικτών εκδηλώσεων, εργαστηρίων, τη διάχυση υλικού ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης και απευθύνονται στο σύνολο της κοινότητας ή/και σε στοχευμένες ομάδες του πληθυσμού.

Ο Ξενώνας, πέραν των υποστηρικτικών δράσεων, παρέχει επιπλέον **ασφαλή διαμονή** που περιλαμβάνει στέγη και διατροφή. Η διαμονή έχει μεταβατικό/προσωρινό χαρακτήρα, με στόχο η γυναίκα να επανέλθει στην κοινότητα και να ζήσει ανεξάρτητα από τη βία και έξω από αυτή. Παράλληλα μπορεί να προσφέρει προσωρινή φιλοξενία γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις (π.χ μετανάστριες, πρόσφυγες, μονογονείς, άνεργες, ΑμεΑ, κλπ) μαζί με τα παιδιά τους, εφόσον διατρέχουν κίνδυνο και χρήζουν ασφαλούς διαμονής.

Για την ποιοτική και αποτελεσματική υλοποίηση όλων των παραπάνω δράσεων, τα Συμβουλευτικά Κέντρα και ο Ξενώνας στελεχώνονται με εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό (κοινωνιολόγο, ψυχολόγο κ.τ.λ.) και λειτουργούν βάσει κανονισμού λειτουργίας και κώδικα δεοντολογίας που ανταποκρίνεται στις παρεχόμενες υπηρεσίες και στις ανάγκες της ομάδας στόχου. Η Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων σε συνεργασία με το ΚΕΘΙ και άλλους εμπλεκόμενους φορείς αναλαμβάνουν τη διασφάλιση ενός **Ενιαίου Συστήματος Ποιότητας παροχής υπηρεσιών**, μέσω της εκπόνησης/επικαιροποίησης εγχειρίδιων, εργαλείων συμβουλευτικής, καθώς και διοικητικών εγγράφων και εγγράφων τυποποίησης της λειτουργίας των δομών.

Η χρηματοδότηση των Συμβουλευτικών Κέντρων και του Ξενώνα Φιλοξενίας αφορά την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας τους για τρία έτη (από τις αρχές του 2016 μέχρι τα τέλη του 2018), με ενδιάμεση αξιολόγηση των δομών στους δεκαοκτώ μήνες, έχοντας στόχο τη βελτίωση του παραγόμενου έργου. Στο διάστημα που έχουμε διανύσει από την ένταξή τους μέχρι σήμερα, τα συμβουλευτικά κέντρα έχουν εξυπηρετήσει περίπου 700 ωφελούμενες, ενώ ο Ξενώνας έχει φιλοξενήσει 40 άτομα.

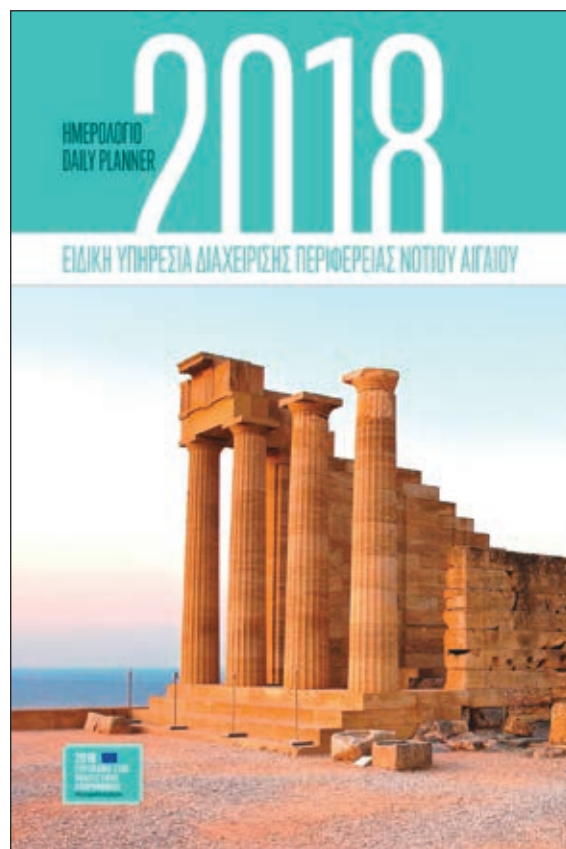

Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης από τις Δομές Υποστήριξης Γυναικών Δήμου Ρόδου (Κέντρο Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών και Ξενώνας Φιλοξενίας Γυναικών)

2018 Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Στο Ευρωπαϊκό έτος πολιτιστικής κληρονομιάς είναι αφιερωμένο το ετήσιο ημερολόγιο 2018 που εκδόθηκε από την ΕΥΔ, το οποίο παρουσιάζονται σημαντικά μνημεία των Κυκλάδων και της Δωδεκανήσου, καθώς και όλα τα βραβεία Eurora Nostra που έχουν δοθεί στα νησιά της Περιφέρειας.

Το Ευρωπαϊκό Έτος Πολιτιστικής Κληρονομιάς (ΕΕΠΚ) έχει ως στόχο να ενθαρρύνει περισσότερα άτομα να ανακαλύψουν και να ενστερνιστούν την πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης, προκειμένου να ενισχύσει την αίσθησή τους ότι ανήκουν σε έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο. Το σύνθημα του ΕΕΠΚ είναι: «Η κληρονομιά μας: όταν το παρελθόν συναντά το μέλλον».

Στο πλαίσιο αυτού του έτους, προγραμματίζονται διάφορες πρωτοβουλίες και εκδηλώσεις σε όλη την Ευρώπη, που έχουν ως στόχο να δώσουν τη δυνατότητα στους πολίτες να γνωρίσουν καλύτερα την πολιτιστική τους κληρονομιά και να συμμετάσχουν πιο ενεργά στη διατήρησή της. Η πολιτιστική κληρονομιά διαμορφώνει την ταυτότητά μας και την καθημερινή μας ζωή, καθώς αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των πόλεων, των φυσικών τοπίων και των αρχαιολογικών χώρων της Ευρώπης. Δεν βρίσκεται μόνο στη λογοτεχνία, στην τέχνη και στα αντικείμενα, αλλά και στις παραδοσιακές τέχνες που μαθαίνουμε από τους προγόνους μας, στις ιστορίες που αφηγούμαστε στα παιδιά μας, στις γεύσεις που μοιραζόμαστε και στις ταινίες που βλέπουμε και στις οποίες αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας.

Γιατί είναι σημαντική η πολιτιστική κληρονομιά;

Η πολιτιστική κληρονομιά έχει οικουμενική αξία για εμάς ως άτομα, κοινότητες και κοινωνίες. Για τον λόγο αυτό, είναι σημαντικό να διατηρηθεί και να κληροδοτηθεί στις μελλοντικές γενιές. Παρόλο που η πολιτιστική κληρονομιά μπορεί να θεωρηθεί ότι ανήκει στο παρελθόν ή ότι είναι κάτι το στατικό, στην πραγματικότητα εξελίσσεται μέσα από την ουσιαστική συμμετοχή μας σε αυτή. Επιπλέον, μπορεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους θέλουμε να προσεγγίσουμε τους νέους, ιδίως κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Η πολιτιστική κληρονομιά εκδηλώνεται με διάφορες μορφές:

- **υλική** – για παράδειγμα, κτήρια, μνημεία, τεχνουργήματα, ρούχα, έργα τέχνης, βιβλία, μηχανές, ιστορικές πόλεις, αρχαιολογικοί χώροι.
- **άυλη** – πρακτικές, παραστάσεις, εκφράσεις, γνώσεις, δεξιότητες, καθώς και σχετικά μέσα, αντικείμενα και πολιτιστικοί χώροι, στα οποία αποδίδουμε αξία. Συμπεριλαμβάνονται η γλώσσα και οι προφορικές παραδόσεις, οι τέχνες του θεάματος, οι κοινωνικές πρακτικές και η παραδοσιακή χειροτεχνία.

- **φυσική** – τοπία, χλωρίδα και πανίδα.
- **ψηφιακή** – πόροι που έχουν δημιουργηθεί σε ψηφιακή μορφή (για παράδειγμα, ψηφιακή τέχνη ή κινούμενα σχέδια) ή που έχουν ψηφιοποιηθεί για να διατηρηθούν (συμπεριλαμβανομένων κειμένων, εικόνων, βίντεο και αρχείων).

Μέσα από τη μελέτη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, μπορούμε να ανακαλύψουμε την πολυμορφία μας και να ξεκινήσουμε διαπολιτισμικό διάλογο σχετικά με ό,τι έχουμε κοινό.

Δεν πρέπει να αφήσουμε την πολιτιστική κληρονομιά να παρακμάσει, να υποβαθμιστεί ή να καταστραφεί. Για τον λόγο αυτό, το 2018, θα αναζητηθούν τρόποι για να την αξιοποιήσουμε και να τη διατηρήσουμε.

Τι θα συμβεί το 2018;

Κατά τη διάρκεια αυτού του έτους όλοι θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν καλύτερα, να εκτιμήσουν και να χαρούν την πολιτιστική κληρονομιά. Όλοι καλούνται να συμμετάσχουν στις χιλιάδες δραστηριότητες που διοργανώνονται σε όλη την Ευρώπη με σκοπό να φέρουν τους πολίτες πιο κοντά στην πολιτιστική κληρονομιά.

Κάθε κράτος μέλος έχει ορίσει έναν **εθνικό συντονιστή** για την υλοποίηση του ΕΕΠΚ και για τον συντονισμό των εκδηλώσεων και των πρωτοβουλιών σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Οι βασικοί ενδιαφερόμενοι του πολιτιστικού τομέα (Europa Nostra, ICOMOS, ICOM, ENCATC, NEMO, EUROPEANA, ICCROM, UNESCO κ.α.), καθώς και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών θα συμμετάσχουν ενεργά στις προγραμματισμένες δραστηριότητες.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ έχουν αναλάβει τη δέσμευση να συμβάλουν στην επιτυχή υλοποίηση του ΕΕΠΚ. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η Επιτροπή των Περιφερειών και η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή θα διοργανώσουν εκδηλώσεις για τον εορτασμό του Ευρωπαϊκού Έτους και θα αναλάβουν δραστηριότητες με επίκεντρο την πολιτιστική κληρονομιά.

Επιπλέον, η ΕΕ θα χρηματοδοτήσει έργα που στηρίζουν την πολιτιστική κληρονομιά. Πολλές δυνατότητες θα είναι διαθέσιμες στο πλαίσιο των προγραμμάτων Erasmus+, Ευρώπη για τους πολίτες, Ορίζοντας 2020, Δημιουργική Ευρώπη, και άλλων προγραμμάτων της ΕΕ.

Για να διασφαλιστεί ότι οι προσπάθειές μας θα έχουν αντίκτυπο και πέρα από το 2018, η Επιτροπή, σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, την UNESCO και άλλους εταίρους, θα αναλάβει την υλοποίηση δέκα πρωτοβουλιών με μακροπρόθεσμο αντίκτυπο¹ οι οποίες θα περιλαμβάνουν δραστηριότητες συνεργασίας με σχολικά ιδρύματα, διερεύνηση καινοτόμων λύσεων για την επαναχρησιμοποίηση κτηρίων πολιτιστικής κληρονομιάς και μέτρα καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών. Στόχος είναι να αλλάξει ουσιαστικά ο τρόπος με τον οποίο απολαμβάνουμε, προστατεύουμε και προωθούμε την πολιτιστική κληρονομιά, έτσι ώστε το Ευρωπαϊκό Έτος να έχει μακροπρόθεσμα οφέλη για τους πολίτες.

Τι είναι το σήμα ΕΕΠΚ;

Το σήμα ΕΕΠΚ (που περιλαμβάνει λογότυπο, σύνθημα και ετικέτα) διατίθεται για δραστηριότητες, εκδηλώσεις και έργα που πραγματοποιούνται από τις 7 Δεκεμβρίου 2017 (ημερομηνία που σηματοδοτεί την επίσημη έναρξη του Ευρωπαϊκού Έτους στο Ευρωπαϊκό Φόρουμ Πολιτισμού στο Μιλάνο) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Το σήμα ΕΕΠΚ διατίθεται μόνο για έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη ενός ή περισσότερων από τους στόχους του Ευρωπαϊκού Έτους Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2018, όπως εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ με το άρθρο 2 της απόφασης (ΕΕ) 2017/864.

Ποιος μπορεί να χορηγήσει το σήμα ΕΕΠΚ 2018;

1. Ο εθνικός συντονιστής για όλα τα έργα εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κλίμακας²
2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή - για όλα τα έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ. Κάντε αίτηση εδώ: <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/RequestLabelEYCH2018>
3. Τα μέλη της επιτροπής ενδιαφερομένων για το ΕΕΠΚ 2018 - όσον αφορά όλα τα διασυνοριακά έργα που υλοποιούνται από τις οργανώσεις ενδιαφερομένων του τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σημειώνεται ότι κάθε οργάνωση που θα διαπιστωθεί ότι χρησιμοποιεί το σήμα χωρίς να έχει ακολουθήσει αυτή τη διαδικασία θα κληθεί να το αφαιρέσει. Το σήμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ένα έργο μόνον εφόσον έχει χορηγηθεί επίσημη άδεια.

1. https://europa.eu/cultural-heritage/sites/eych/files/eych-initiatives_el.pdf

2. Δημήτριος Αθανασούλης, Προϊστάμενος Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Έχει το έργο που προτείνετε τους ίδιους στόχους με το Ευρωπαϊκό Έτος; Ζητήστε το σήμα ΕΕΠΚ και συμβάλετε κι εσείς στις εκδηλώσεις!

Αρχαιολογικό Μουσείο Κύθνου: Για πρώτη φορά στεγάζεται η πολιτισμική ταυτότητα του νησιού

Η δημιουργία του Αρχαιολογικού Μουσείου Κύθνου, που εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 το καλοκαίρι του 2016 και βρίσκεται πια στη φάση της υλοποίησης, είναι ένα έργο το οποίο αναμένεται να προσφέρει πολλαπλά οφέλη στο νησί, που τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε σταθερή τουριστική ανάπτυξη. Για πρώτη φορά στα χρονικά της Κύθνου η πολιτιστική της κληρονομιά αποκτά στέγη σε ένα σύγχρονο μουσείο και γίνεται προσβάσιμη σε κάθε μελετητή και επισκέπτη. Το Αρχαιολογικό Μουσείο θα στεγαστεί στο κτίριο του Παλαιού Δημοτικού Σχολείου, ένα αναξιοποίητο νεοκλασικό κτίριο, στο οποίο θα γίνει η μόνιμη έκθεση των πλούσιων αρχαιολογικών ευρημάτων, που ήρθαν στο φως από το 2002 μέχρι σήμερα.

Ένα έργο με πολλαπλή σημασία

Το έργο εντάχθηκε στο Πρόγραμμα με προϋπολογισμό 750 χιλ. ευρώ με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και υλοποιείται από την Εφορία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων. Προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2019, φτάνοντας σε έναν διπλό στόχο: να αποκτήσει το νησί το αρχαιολογικό του

μουσείο, αλλά και να αποκατασταθεί ένα αξιόλογο νεοκλασικό κτίριο. Το μουσείο δεν θα αποτελέσει μόνο πόλο έλξης για τους επισκέπτες, αλλά θα λειτουργεί και σαν ένα ενεργό πολιτιστικό και κοινωνικό κύτταρο του νησιού, σε αμφίδρομη σχέση με την τοπική κοινωνία. Πρόκειται, άλλωστε, για ένα νησί με δυνατότητες εξέλιξης, που θα ενισχυθούν από τη σύνδεση της ιστορίας του με τη σύγχρονη πραγματικότητα, δημιουργώντας εφελύξεις τοπικής ανάπτυξης και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής του μόνιμου πληθυσμού.

Πλούσιο αρχαιολογικό ενδιαφέρον

Το αρχαίο όνομα του νησιού ήταν Δρυόπιδα, από τους Δρύοπες, οι οποίοι κατέληξαν στο νησί από τον Παρνασσό μέσω Ευβοίας, καταδιωκόμενοι από τους Δωριείς. Αργότερα πήρε το όνομα Κύθνος από τον ομώνυμο βασιλιά της. Ανασκαφές έχουν δείξει, ότι η πολιτισμική και ιστορική ταυτότητα της Κύθνου είναι ιδιαίτερη, αφού κατοικήθηκε από τους προϊστορικούς χρόνους: Ο Μαρουλάς, η θέση Σκουριές, ο Κάστελλας, το Βρουόκαστρο, είναι κάποιες από τις περιοχές, όπου επικεντρώθηκε η επιστημονική έρευνα, σε κάθε άκρη του νησιού.

Οι αναφορές εδώ μόνο ενδεικτικές μπορούν να είναι, αφού το εύρος και το βάθος των αρχαιολογικών ανακαλύψεων είναι σπάνια πληθωρικό και με εξαιρετικό ενδιαφέρον: Υπάρχουν ευρήματα κυκλικών κατασκευών της ύστερης Μεσολιθικής περιόδου (8.500-

6.500 π.Χ.), δείγμα ότι ίσως ήταν η παλαιότερη εγκατάσταση των Κυκλάδων, καθώς και πύργοι κυκλικού και ορθογώνιου σχήματος. Επίσης, έχουν ανακαλυφθεί κατασκευές, που ερμηνεύτηκαν ως κλίβανοι πρώιμης μεταλλουργίας της Πρωτοκυκλαδικής II περιόδου (3η χιλιετία π.Χ.) με βασικό μέταλλο τον χαλκό, ενώ έγινε φανερό ότι, ανάμεσα στον 10ο και 6ο αιώνα π.Χ., στο νησί γίνονταν επεξεργασία χρυσού κι άλλων πολύτιμων μετάλλων. Σημάδι του μακραίωνου παρελθόντος της είναι, ακόμα, το μεσαιωνικό Κάστρο της Ωριάς στα βόρεια του νησιού, που μαρτυρά, ότι πιθανώς εκεί ήταν η πρωτεύουσα της Κύθνου στα Βυζαντινά χρόνια και επί Λατινοκρατίας, ενώ απομεινάρια μιας αρχαϊκής οχυρωμένης ακρόπολης στα δυτικά δείχνουν, ότι κατοικήθηκε κατά τους πρώιμους ιστορικούς χρόνους. Επιπλέον, σώζονται υδραγωγείο και δεξαμενές νερού, δημόσια εμπορικά κτίσματα και λατρευτικοί χώροι, ειδώλια και επιγραφές, βωμοί, καθώς και ασύλητοι ναοί των αρχαϊκών, κλασικών και ελληνοιστικών χρόνων, άθικτοι ως προς τον άφθονο αριθμό κοσμημάτων κι άλλων πολύτιμων αφιερωμάτων. Τέλος, υποβρύχιες έρευνες και ανασκαφές, που γίνονται από το 2005, έφεραν στο φως την αρχαία λιμενολεκάνη και θεμέλια παράκτιων τειχών.

Στόχος η πολιτισμική ταυτότητα

Παρά τα πλούσια αρχαιολογικά ευρήματα και τη θέση του νησιού ως ενός από τους σημαντικότερους θαλάσσιους δρόμους της Ανατολικής Μεσογείου, μέχρι σήμερα, δεν υπήρξε ένας μουσειακός χώρος, ικανός να προστατέψει και να αναδείξει την ιστορία του. Η πανεπιστημιακή ανασκαφή ξεκίνησε το 2002 και μέχρι την κατασκευή του Μουσείου τα ευρήματα ήταν στοιβαγμένα σε κιβώτια.

Ήταν εύλογη, λοιπόν, η ανάγκη για τη δημιουργία του χώρου φιλοξενίας τους, ώστε το νησί να μπορέσει να προβάλει την πολιτιστική κληρονομιά του και να την επικοινωνήσει στον ολοένα αυξανόμενο αριθμό των επισκεπτών της. Αυτό αποτέλεσε τον κύριο στόχο της

κατασκευής του Αρχαιολογικού Μουσείου, το οποίο, πέρα από χώρο έκθεσης των ευρημάτων της ανασκαφής, σκοπεύει να οργανώσει δράσεις και εκδηλώσεις, που θα ενισχύσουν το ενδιαφέρον του κοινού, σχετικά με το πολύτιμο πολιτιστικό παρελθόν της Κύθνου.

Σε νεοκλασικό κτίριο

Η ίδρυση Μουσείου ήταν πάγιο αίτημα της τοπικής κοινωνίας εδώ και χρόνια και για τον σκοπό αυτό παραχωρήθηκε από τον Δήμο Κύθνου στο Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού το νεοκλασικό κτίριο του Παλαιού Δημοτικού Σχολείου, που βρίσκεται σε κεντρικό σημείο στη Χώρα. Στο υπόγειο - αποθήκη του κτιρίου στεγάζεται επί του παρόντος η Αρχαιολογική Συλλογή Κύθνου, η οποία δεν είναι επισκέψιμη. Το κτίριο βρίσκεται σε οικόπεδο εμβαδού 376 τ.μ., έχει διαμορφωθεί σε δύο επίπεδα, περιλαμβάνοντας τους απαραίτητους βοηθητικούς χώρους.

Η μετατροπή του παλαιού νεοκλασικού κτιρίου σε Μουσείο και η αλλαγή χρήσης στοχεύει καταρχάς στην ανάδειξη των ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών του. Στο πλαίσιο αυτό, επιλέγεται σχεδιασμός με βάση το τοπικό - νησιωτικό περιβάλλον και με σκοπό τη χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση, αξιοποιώντας, κατά το δυνατόν, ήπιες μορφές πηγές ενέργειας και κάνοντας χρήση υλικών που είναι φιλικά προς το περιβάλλον. Θα γίνει, επίσης, προσπάθεια εξοικονόμησης ενέργειας, με εκμετάλλευση της αρχιτεκτονικής του νεοκλασικού κτιρίου, όπως έχει αυτή ενταχθεί και προσαρμοσθεί στο νησιωτικό περιβάλλον. Τα στοιχεία του κτιρίου, που θα αξιοποιηθούν, είναι το μεγάλο ύψος του εκθεσιακού χώρου, το μεγάλο πάχος των πετρόχτιστων τοίχων, καθώς και τα ανοίγματά του, στοιχεία που συμβάλλουν στον σωστό εξαερισμό και τη βιοκλιματική συμπεριφορά του. Επιπλέον, σε συνεργασία με τη Δημοτική Αρχή θα επιδιωχθεί η οικολογική διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων του κτιρίου, ώστε να αποτελέσει σημείο πολιτιστικής και περιβαλλοντικής αναφοράς για την τοπική κοινωνία.

Επί τω έργω

Στο πλαίσιο της μετατροπής του κτιρίου προβλέπεται η επισκευή της κεραμοσκεπής στέγης, η καθαίρεση παλαιών και εφαρμογή νέων επιχρισμάτων, ο χρωματισμός του κτιρίου εσωτερικά και εξωτερικά, η επισκευή της μαρμάρινης σκάλας εισόδου, η αντικατάσταση ξύλινων κουφωμάτων, η τοποθέτηση σιδηρών κιγκλιδωμάτων σε όλα τα παράθυρα για λόγους ασφαλείας, αντικατάσταση του ξύλινου δαπέδου με νέο ξύλινο δάπεδο, η κατασκευή προσθήκης αποθηκών και εργαστηρίου συντήρησης, η διαμόρφωση και διαρρύθμιση εσωτερικών χώρων προς όφελος της εργονομίας του χώρου και της προσβασιμότητας των επισκεπτών, αλλά και η διαμόρφωση του υπαίθριου χώρου ώστε να χρησιμοποιηθεί για την έκθεση των γλυπτών και των αρχιτεκτονικών μελών, που μέχρι σήμερα βρίσκονται στον υπαίθριο χώρο του «Καθολικού», στη Χώρα. Επίσης, θα γίνουν μελέτες στατικότητας, ηλεκτρικής εγκατάστασης φωτισμού, κλιματισμού, συστήματος ασφαλείας και πυρόσβεσης.

Προβλέπεται επίσης η κατασκευή ράμπας για άτομα με κινητικά προβλήματα, η οποία θα έχει σύνδεση με το πεζοδρόμιο, ενώ έχει εξίσου δρομολογηθεί η προμήθεια και η εγκατάσταση αναβατορίου για αμαξίδια ΑμεΑ, παράλληλα με τη σκάλα, η οποία οδηγεί στην αυλή. Εξασφαλίζεται, ακόμη, η προσβασιμότητα των εσωτερικών χώρων με ικανοποιητικά ανοίγματα θυρών, ισόπεδες διαδρομές και κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο υγιεινής.

Τα εκθέματα

Η μόνιμη έκθεση του μουσείου θα περιλαμβάνει εκθέματα από τον μεσολιθικό οικισμό του Μαρουλά και από άλλες προϊστορικές θέσεις, από την αρχαία πόλη και τη νεκρόπολη των ιστορικών χρόνων, αλλά και από την «εκτός άστεως» υπαίθριο χώρα των ιστορικών χρόνων. Επιπλέον, θα εκθεθούν και ευρήματα των Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών χρόνων. Αυτά θα μεταφερθούν από την αποθήκη, όπου βρίσκονται τώρα και θα επιστρέψουν μετά το πέρας της αποκατάστασης του κτιρίου. Παράλληλα, θα γίνουν η συντήρησή των αρχαίων αντικειμένων (κεραμικών, μεταλλικών αντικειμένων, γλυπτών, αρχιτεκτονικών μελών, κ.λπ.) και σχεδιαστικές αποτυπώσεις αντικειμένων και αρχαιολογικών χώρων.

Προκειμένου να υλοποιηθεί αυτή η μόνιμη έκθεση, είναι απαραίτητη η εκπόνηση μουσειογραφικής μελέτης, η σύνταξη τευχών προδιαγραφών και η προμήθεια και εγκατάσταση των μουσειακών προθηκών και των ειδικών κατασκευών. Ακόμα, πρέπει να εγκατασταθεί ειδικός εξοπλισμός έκθεσης (στηρίγματα αντικειμένων από πλεξιγκλάς,

πλακάζ, κατασκευή βάθρων κ.λπ.), αλλά και ειδικός φωτισμός για τα αντικείμενα εντός και εκτός προθηκών, ενώ θα διαμορφωθούν αναλόγως και οι χώροι υγιεινής, τα γραφεία διοίκησης, οι αποθήκες και το εργαστήριο συντήρησης.

Επικοινωνιακή πολιτική

Στοχεύοντας σε ένα υποδειγματικό μουσείο με διάθεση διάδρασης με το κοινό του, θα πραγματοποιηθεί παραγωγή εποπτικού υλικού -όπως λεζάντες, επιτοίχια κείμενα, οπτικοακουστικές προβολές, ψηφιακές εφαρμογές, πινακίδες Braille, αλλά και αρχαιολογική τεκμηρίωση - δηλαδή βιβλιογραφική έρευνα και σύνταξη κειμένων για το εποπτικό και πληροφοριακό υλικό - καθώς και φωτογραφική τεκμηρίωση, που θα περιλαμβάνει αναπαραγωγή αρχαιακού υλικού, φωτογραφίες και αεροφωτογραφίες. Επίσης, θα δημιουργηθεί ενημερωτικό υλικό (οδηγός και φυλλάδιο), που θα είναι διαθέσιμο στους επισκέπτες σε έντυπη μορφή, στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα, όπως επίσης και σε γραφή Braille.

Η ενημέρωση του κοινού -τοπικής κοινωνίας και επισκεπτών- θα είναι δυνατή και από την ιστοσελίδα του Δήμου Κύθνου, ενώ θα υπάρχει συνεχής προβολή του Μουσείου μέσα από τον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού (κόμβος ΟΔΥΣΣΕΑΣ). Επιπροσθέτως, θα δημιουργηθεί σελίδα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και θα τοποθετηθεί πληροφοριακό υλικό σε διάφορα σημεία του νησιού, καθώς και στα πλοία της γραμμής των Κυκλάδων. Επιπλέον, θα γίνονται ενημερωτικές συναντήσεις και ημερίδες, τόσο στον χώρο του Μουσείου, όσο και σε άλλους δημόσιους χώρους του νησιού, ενώ προβλέπονται ξεναγήσεις από αρχαιολόγους της Υπηρεσίας σε διαφορετικές ομάδες πληθυσμού (π.χ. σε ομάδες ενηλίκων, σε μαθητές σχολείων κ.λπ.) στο χώρο του Μουσείου και σε αρχαιολογικούς χώρους, με αφητηρία εκθέματα του Μουσείου.

Ζωντανό μουσείο

Είναι μέσα στον σχεδιασμό του έργου να διοργανωθούν εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις στον αύλειο χώρο, θεματικές ξεναγήσεις κ.ά, ώστε το Μουσείο να αποτελέσει κέντρο πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για το νησί. Ακόμα, εκδηλώσεις για την προβολή του Μουσείου θα γίνουν και σε συνεργασία με το Δήμο και άλλους τοπικούς φορείς του νησιού (π.χ. πολιτιστικούς συλλόγους).

Έτσι λοιπόν το Μουσείο γίνεται ένας καταλυτικός παράγοντας για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και η ιστορία της Κύθνου γίνεται ένα ζωντανό κομμάτι της καθημερινότητας του νησιού.

Πρόσθετοι πόροι στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου

Το 2016, με τη διαδικασία της λεγόμενης τεχνικής προσαρμογής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε κράτος-μέλος για την περίοδο 2017-2020, αξιοποιώντας τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Σαν αποτέλεσμα, οι διαθέσιμοι πόροι για την Ελλάδα (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) αυξήθηκαν κατά 971 εκ. ευρώ.

Το μεγαλύτερο μέρος του ποσού αυτού κατευθύνθηκε στα δύο προγράμματα που καλύπτουν με δράσεις τους το σύνολο της χώρας: το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, προκειμένου να χρηματοδοτηθούν δράσεις ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και δράσεις υποδομών στους τομείς Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου ενισχύθηκε με 2.403.427 ευρώ κοινοτικής συνδρομής, δηλαδή υπολογίζοντας και την εθνική συμμετοχή, συνολικά με 4.806.854 ευρώ.

Πιο συγκεκριμένα ποσό 211.312 ευρώ προέρχεται από το ΕΤΠΑ και κατευθύνεται μόνο στις δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, ενώ το υπόλοιπο ύψους 2.192.115 ευρώ προέρχεται από το ΕΚΤ και αφορά τη χρηματοδότηση πετυχημένων και ήδη υλοποιούμενων παρεμβάσεων, προκειμένου να επεκταθούν και να ενισχυθούν, συμπεριλαμβάνοντας περισσότερους ωφελούμενους και ωφελούμενες, αλλά και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων δράσεων.

Αν και το ύψος της πρόσθετης χρηματοδότησης δεν είναι σημαντικό σε σχέση με την αύξηση των πόρων σε εθνικό επίπεδο, αναμένεται ότι θα προκύψουν σημαντικά οφέλη κυρίως σε ό,τι αφορά τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ. Πιο συγκεκριμένα:

- Ενισχύεται χρηματοδοτικά η δράση της Εναρμόνισης Επαγγελματικής και Οικογενειακής Ζωής, η οποία αποσκοπεί στην προώθηση και διατήρηση κυρίως των γυναικών στην απασχόληση και, όπως προκύπτει από τα μέχρι σήμερα στοιχεία υλοποίησης, είναι ιδιαίτερα σημαντική για τα νοικοκυριά.
- Αναμορφώνεται το σύστημα των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας μέσω της ενίσχυσης των ιατρικών επιτροπών με επιπλέον ειδικότητες με στόχο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και συνακόλουθα την αύξηση των πιθανοτήτων εργασιακής και κοινωνικής ένταξης και επανένταξης.
- Ενισχύονται χρηματοδοτικά οι δράσεις που προγραμματίζεται να υλοποιηθούν στο χώρο της υγείας και αφορούν παρεμβάσεις στην παροχή υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια υγεία, στις εξαρτήσεις και στην ψυχική υγεία.
- Διευρύνονται οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα Κέντρα Κοινότητας -τα οποία πρόσφατα ιδρύθηκαν με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα- προβλέποντας και την ανάλογη ενίσχυση του προσωπικού. Η διεύρυνση αυτή αφορά την υποστήριξη οικογενειών που αντιμετωπίζουν προβλήματα (πχ. κακοποίηση, δυσκολία προσαρμογής στο σχολικό περιβάλλον) και παρακολούθηση του Ολοκληρωμένου Συστήματος Πρωτοβάθμιας Φροντίδας για Ηλικιωμένους (ΚΑΠΗ, ΚΗΦΗ, Βοήθεια στο Σπίτι) έτσι ώστε να επιτυγχάνεται συντονισμός ενεργειών.

Ενεργές προσκλήσεις Για ποιες δράσεις του Προγράμματος μπορούν να υποβληθούν προτάσεις

Με το σύνολο σχεδόν του Προγράμματος να έχει πια εξειδικευτεί, υπάρχει μια μεγάλη γκάμα δράσεων για τις οποίες μπορούν να υποβληθούν προτάσεις για αξιολόγηση και ένταξη. Τη στιγμή της έκδοσης αυτού του τεύχους ήταν ενεργές 8 προσκλήσεις συνολικού προϋπολογισμού 36,6εκ.

ευρώ και στις γραμμές που ακολουθούν παρουσιάζουμε συνοπτικά το περιεχόμενό τους. Αναλυτικές πληροφορίες και το σύνολο των εγγράφων που τις συνοδεύουν υπάρχουν στην ιστοσελίδα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου <http://perpa.gr>.

Δράσεις ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μεγάλων νησιών Περιφέρειας (*) Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) Θήρας, Καλύμνου, Κω, Μυκόνου, Πάρου, Ρόδου και Σύρου
Τι αφορά	Έργα συλλογής, διανομής, επεξεργασίας και διαχείρισης πόσιμου νερού, όπως: <ul style="list-style-type: none"> κατασκευή νέων και επέκταση υφιστάμενων δικτύων ύδρευσης αντικατάσταση παλαιών δικτύων κατασκευή αγωγών μεταφοράς και δεξαμενών αποθήκευσης νερού κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης και διύλισης και των συνοδών τους έργων
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	12.500.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	15/3/2018

(*) Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κω, Λέρου, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου και Μικρών Κυκλάδων, Πάρου, Ρόδου, Σύρου-Ερμούπολης και Τήνου

Δράσεις ορθολογικής και αποδοτικής διαχείρισης πόσιμου ύδατος στα μικρά νησιά της Περιφέρειας

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μικρών νησιών Περιφέρειας (*) Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) Θήρας (για Θηρασιά) και Καλύμνου (για Ψέριμο και Τέλενδο)
Τι αφορά	Ό,τι και η προηγούμενη πρόσκληση
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	4.100.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	15/3/2018

(*) Αγαθονησίου, Αμοργού, Ανάφης, Αντιπάρου, Αστυπάλαιας, Θήρας (για Θηρασιά), Ίου, Κάσου, Κέας, Κιμώλου, Κύθνου, Λειψιών, Μεγίστης, Νάξου & Μικρών Κυκλάδων (για Δονούσα, Ηρακλεία, Κουφονήσι, Σχοινούσα), Καλύμνου (για Ψέριμο και Τέλενδο) Νισύρου, Πάτμου, Σερίφου, Σικίνου, Σίφνου, Σύμης, Τήλου, Φολεγάνδρου και Χάλκης

Υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μεγάλων νησιών Περιφέρειας
Τι αφορά	Κατασκευή ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων προσχολικής αγωγής, δημοτικών σχολείων, γυμνασίων και λυκείων
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	3.400.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/3/2018

Υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα μικρά νησιά

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μικρών νησιών Περιφέρειας
Τι αφορά	<ul style="list-style-type: none"> Κατασκευή ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων προσχολικής αγωγής, δημοτικών σχολείων, γυμνασίων και λυκείων Αναβάθμιση, αναδιαρρύθμιση, στατική ενίσχυση υφιστάμενων κτιριακών εγκαταστάσεων
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	3.800.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/3/2018

Κατασκευή και αναβάθμιση παιδικών, βρεφονηπιακών σταθμών

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μεγάλων νησιών Περιφέρειας
Τι αφορά	Κατασκευή, επέκταση - αναβάθμιση και εξοπλισμός υποδομών φροντίδας παιδιών
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	3.200.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/3/2018

Ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους Περιφέρειας Υπηρεσίες Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού 2η Υγειονομική Περιφέρεια Πειραιώς & Αιγαίου, Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ και νοσοκομειακές μονάδες Περιφέρειας Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Τι αφορά	Ενεργειακή αναβάθμιση των ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	7.600.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/4/2018

Δράσεις για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μεγάλων νησιών Περιφέρειας
Τι αφορά	Έργα υποδομής για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς και επικουρικά δράσεις προμήθειας εξοπλισμού, προβολής-προώθησης και ενημέρωσης κοινού
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	1.000.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/4/2018

Δράσεις για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς των μικρών νησιών της Περιφέρειας

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Δήμους μικρών νησιών Περιφέρειας
Τι αφορά	Έργα υποδομής για την προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς και επικουρικά δράσεις προμήθειας εξοπλισμού, προβολής-προώθησης και ενημέρωσης κοινού
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	1.000.000 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	30/4/2018

Δράσεις ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης Δήμου Ρόδου

Σε ποιους απευθύνεται	<ul style="list-style-type: none"> Δήμο Ρόδου Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Νότιας Δωδεκανήσου
Τι αφορά	Δράσεις που προβλέπονται στο Ολοκληρωμένο Σχέδιο Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ρόδου, όπως αναπλάσεις, διαμόρφωση δημόσιων/κοινόχρηστων χώρων και ενίσχυση χώρων πρασίνου, εκσυγχρονισμός δικτύων υποδομής, δημιουργία δημοτικών χώρων στάθμευσης, κ.ά.
Διαθέσιμος προϋπολογισμός	3.175.426 €
Προθεσμία υποβολής προτάσεων	31/12/2018

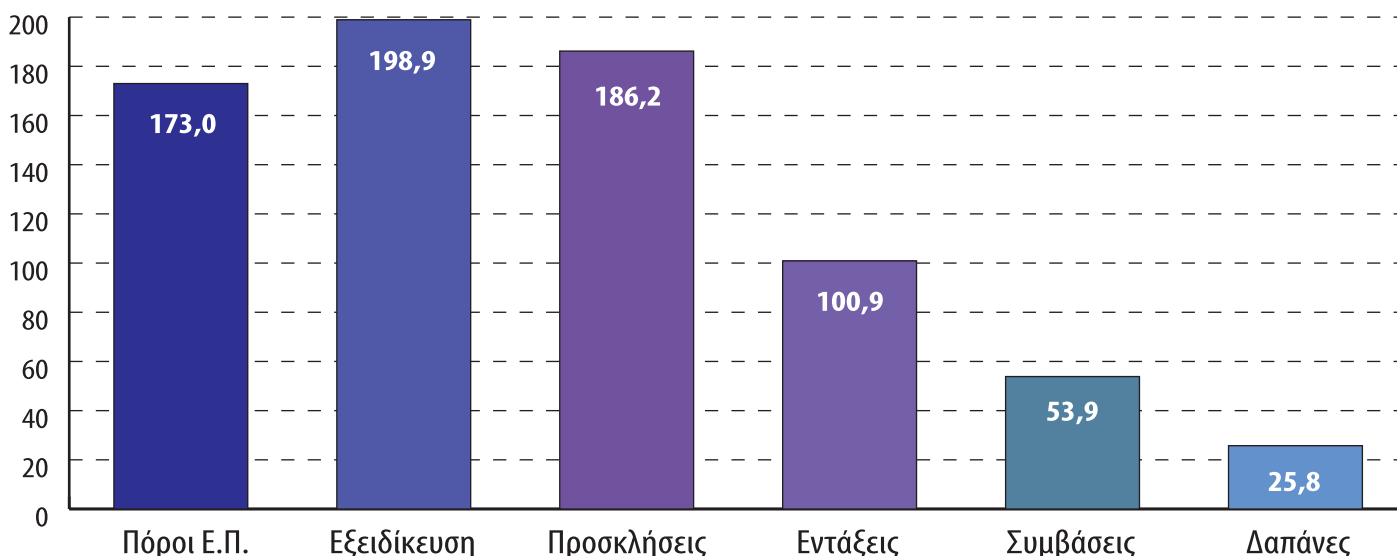
Η Πορεία του Επιχειρησιακού Προγράμματος Νοτίου Αιγαίου 2014-2020

Η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα το Πρόγραμμα με στοιχεία έως τα μέσα Φεβρουαρίου έχει ως εξής:

- έχουν εξειδικευτεί δράσεις (δηλαδή έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης οι κατηγορίες των έργων και δράσεων και τα κριτήρια με τα οποία θα επιλεγούν) συνολικού προϋπολογισμού 198,9 εκ. ευρώ (115%)
- έχουν δημοσιοποιηθεί 70 προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων προς ένταξη, συνολικού προϋπολογισμού 186,1 εκ. €
- έχουν ενταχθεί 103 έργα και δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 100,9 εκ. € (58,3%)
- οι νομικές δεσμεύσεις (οι συμβάσεις που έχουν υπογραφεί) ανέρχονται συνολικά σε 53,9 εκ. € (31,2%) και
- οι πραγματοποιηθείσες δαπάνες φτάνουν σε 25,8 εκ. € (14,9%)

Στον πίνακα αναλύονται τα στοιχεία αυτά κατά Άξονα Προτεραιότητας, ενώ το ιστόγραμμα απεικονίζει την εξέλιξη του προγράμματος.

Αξ. Πρωτ.	Συνολική Δημόσια Δαπάνη	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ		ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΙΣ		ΕΝΤΑΞΕΙΣ		ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ		ΔΑΠΑΝΕΣ	
		Δημόσια Δαπάνη	%	Δημόσια Δαπάνη	%	Δημόσια Δαπάνη	%	Δημόσια Δαπάνη	%	Δημόσια Δαπάνη	%
1	22.382.206	8.973.196	40%	7.773.196	28,8%	5.975.224	26,6%	2.500.000	11,2%	1.250.000	0,5%
2	33.952.414	50.522.088	149%	50.522.088	149%	16.291.372	50%	8.019.751	23,6%	1.601.163	0,4%
3	41.143.624	71.403.460	174%	71.403.460	174%	39.521.187	96%	19.855.045	48,2%	10.269.037	24,9%
4	47.404.010	25.782.125	54%	14.370.443	30,3%	14.165.700	33%	14.634.665	30,9%	7.118.098	15%
5	25.000.000	39.100.000	156%	39.023.174	156%	21.892.569	60%	6.548.130	26,2%	4.506.215	18%
6	2.288.542	2.288.542	100%	2.288.542	100%	2.288.542	100%	1.838.000	80%	917.124	40%
7	806.620	806.620	100%	806.620	100%	804.620	99%	547.620	68%	117.789	14,6%
ΣΥΝΟΛΟ	172.977.416	198.876.031	115%	186.187.523	107,6%	100.939.569	58,3%	53.943.212	31,2%	25.779.426	14,9%

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη